

Η ΕΕ προτείνει μια νέα ολοκληρωμένη προοπτική για τις απειλές που δημιουργούν η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος για την ειρήνη, την ασφάλεια και την άμυνα

Brussels, 28 Ιουνίου 2023

Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο ύπατος εκπρόσωπος εξέδωσαν κοινή ανακοίνωση [link] στην οποία περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η ΕΕ θα αντιμετωπίσει τις **αυξανόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος στους τομείς της ειρήνης, της ασφάλειας και της άμυνας**.

Τα επαναλαμβανόμενα ακραία κλιματικά φαινόμενα, η άνοδος της θερμοκρασίας και της στάθμης της θάλασσας, η απερίημωση, η λειψυδρία, οι απειλές για τη βιοποικιλότητα, η περιβαλλοντική ρύπανση και μόλυνση **απειλούν την υγεία και την ευημερία της ανθρωπότητας και μπορούν να προκαλέσουν μεγαλύτερες εκτοπίσεις, μεταναστευτικές μετακινήσεις, πανδημίες, κοινωνικές αναταραχές, αστάθεια και ακόμη και συγκρούσεις**. Οι ευρωπαϊκές ένοπλες δυνάμεις βρίσκονται επίσης αντιμέτωπες με μεταβαλλόμενες και αντίξοες επιχειρησιακές συνθήκες λόγω της κλιματικής αλλαγής. Αυτές οι νέες απειλές έχουν ήδη ωθήσει συμμάχους και εταίρους να επικαιροποιήσουν επίσης τις πολιτικές τους.

Η κοινή ανακοίνωση προσφέρει μια νέα προοπτική και καθορίζει το πλαίσιο της ΕΕ για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων που αφορούν την κοινωνία μας και τις επιχειρήσεις ασφάλειας, καθώς και τον εντεινόμενο γεωπολιτικό ανταγωνισμό για τους πόρους και τις τεχνολογίες που απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση.

Νέα προοπτική για τη σχέση μεταξύ κλίματος και ασφάλειας

Με την κοινή ανακοίνωση, η ΕΕ επιδιώκει την **καλύτερη ενσωμάτωση της σχέσης μεταξύ κλίματος, ειρήνης και ασφάλειας** στις εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ, με μια σειρά **συγκεκριμένων δράσεων** σε ολόκληρο το φάσμα των δεδομένων, των πολιτικών, των αποστολών, της άμυνας και της συνεργασίας με τρίτους εταίρους, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι επιπτώσεις λαμβάνονται υπόψη σε όλα τα επίπεδα **της διαδικασίας σχεδιασμού και χάραξης εξωτερικής πολιτικής, καθώς και των επιχειρήσεων**. Η ανακοίνωση καθορίζει το σχέδιο της ΕΕ για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας της Ένωσης και των εταίρων της, καθώς εντείνεται η κλιματική κρίση, και βελτιώνει τις συνδέσεις μεταξύ των διαφόρων πολιτικών, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι εξωτερικές δράσεις και ικανότητες είναι κατάλληλες για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων.

Η κοινή ανακοίνωση καθορίζει τέσσερις βασικές προτεραιότητες:

- **ενίσχυση του σχεδιασμού, της λήψης αποφάσεων και της εφαρμογής**, μέσω αξιόπιστων, προσβάσιμων και τεκμηριωμένων αναλύσεων όσον αφορά τη σχέση μεταξύ κλίματος και ασφάλειας·
- **εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπιση** των προκλήσεων που αφορούν το κλίμα και την ασφάλεια στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ, μεταξύ άλλων με την ενσωμάτωση της σχέσης μεταξύ κλίματος και ασφάλειας στις περιφερειακές και εθνικές αναλύσεις συγκρούσεων·
- **ενίσχυση** των μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και των μέτρων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο των **στρατιωτικών και μη στρατιωτικών επιχειρήσεων και υποδομών των κρατών μελών** με σκοπό τη μείωση του κόστους και του αποτυπώματος άνθρακα, με παράλληλη διατήρηση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας·
- **ενίσχυση των διεθνών εταιρικών σχέσεων** μέσω πολυμερών φόρουμ και με εταίρους, όπως το NATO, σύμφωνα με το θεματολόγιο της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον.

Για την επίτευξη αυτών των προτεραιοτήτων, η ΕΕ θα υλοποιήσει **περίπου 30 δράσεις**, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται: η δημιουργία κόμβου δεδομένων και αναλύσεων για την κλιματική και περιβαλλοντική ασφάλεια εντός του Δορυφορικού Κέντρου της ΕΕ, η χρήση περιβαλλοντικών συμβούλων στις αποστολές και επιχειρήσεις της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) της ΕΕ, η δημιουργία πλατφορμών κατάρτισης σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, όπως η πλατφόρμα κατάρτισης της ΕΕ για το κλίμα, την ασφάλεια και την άμυνα, η ανάπτυξη ενδεδειγμένων αναλύσεων και

μελετών για σχετικές πολιτικές και δράσεις, ιδίως σε ευάλωτες γεωγραφικές περιοχές, όπως το Σαχέλ και η Αρκτική.

Ιστορικό

Ο όρος «σχέση μεταξύ κλίματος και ασφάλειας» που χρησιμοποιείται στην κοινή ανακοίνωση αναφέρεται στις επιπτώσεις που έχει τόσο η κλιματική αλλαγή όσο και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της απώλειας βιοποικιλότητας και της ρύπανσης, στην ειρήνη, την ασφάλεια και την άμυνα.

Η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους και αλληλοεπιδρούνται. Επηρεάζουν ήδη την ασφάλεια της παραγωγής τροφίμων, με τη μείωση της απόδοσης σημαντικών καλλιεργειών, όπως ο αραβόσιτος, το ρύζι και το σιτάρι, και με την αύξηση του κινδύνου ταυτόχρονης κακής συγκομιδής σε μεγάλες χώρες παραγωγής. Ταυτόχρονα, η μη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων οδηγεί επίσης στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος και τη λειψυδρία. Έως το 2050, εκτιμάται ότι πάνω από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι θα έχουν ανεπαρκή πρόσβαση σε νερό, καθώς και ότι η υποβάθμιση του εδάφους θα μπορούσε να ανέλθει στο 90 % και η ζήτηση για τρόφιμα θα μπορούσε να αυξηθεί κατά 60 %.

Η έλλειψη πόρων και η αστάθεια που οφείλεται σε κλιματικά και περιβαλλοντικά αίτια εργαλειοποιούνται με ενεργό τρόπο από ένοπλες ομάδες και δίκτυα οργανωμένου εγκλήματος, διεφθαρμένα ή αυταρχικά καθεστώτα, καθώς και από άλλα μέρη, μεταξύ άλλων μέσω περιβαλλοντικών εγκλημάτων. Το περιβαλλοντικό έγκλημα έχει ήδη καταστεί ο τέταρτος μεγαλύτερος κλάδος εγκλήματος παγκοσμίως, και συνεχίζει να αναπτύσσεται, επιταχύνοντας περαιτέρω την περιβαλλοντική κρίση, μεταξύ άλλων με τη μη βιώσιμη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων.

Οι ευρωπαϊκές ένοπλες δυνάμεις πρέπει να μειώσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την εξάρτησή τους από τα ορυκτά καύσιμα επιτόπου, ταυτόχρονα με τη σταδιακή εισαγωγή της πράσινης ενέργειας, χωρίς να επηρεαστεί η επιχειρησιακή τους αποτελεσματικότητα και η ανθεκτικότητα των υποδομών ζωτικής σημασίας που σχετίζονται με την άμυνα.

Η ΕΕ βρίσκεται στην πρώτη γραμμή όσον αφορά την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής γενικά εδώ και πολλά χρόνια. Συγκεκριμένα, το 2008 χαρακτήρισε την κλιματική αλλαγή ως πολλαπλασιαστή απειλών και το 2020 εξέτασε τη σχέση της κλιματικής αλλαγής με τη διαχείριση κρίσεων της ΕΕ και την ευρωπαϊκή άμυνα. Η κοινή ανακοίνωση αποτελεί συνέχεια των [συμπερασμάτων που εξέδωσε το Συμβούλιο τον Μάρτιο του 2023](#) σχετικά με την κλιματική και ενεργειακή διπλωματία, με τα οποία ζητείται καλύτερη ενσωμάτωση της σχέσης μεταξύ κλίματος, ειρήνης και ασφάλειας στην εξωτερική πολιτική της ΕΕ.

Για περισσότερες πληροφορίες

Κοινή ανακοίνωση σχετικά με τη σχέση μεταξύ κλίματος και ασφάλειας [LINK]

[Ερωτήσεις και απαντήσεις](#)

[Ενημερωτικό δελτίο](#)

IP/23/3492

Quotes:

Η κλιματική και η περιβαλλοντική κρίση προκαλούν ριζικές αλλαγές στον κόσμο μας με ρυθμούς πρωτοφανείς στην ανθρώπινη ιστορία. Επηρεάζουν ήδη την παγκόσμια ασφάλεια, προκαλώντας νέες απειλές και μεγαλύτερες εντάσεις. Σήμερα, η ΕΕ προσφέρει μια νέα προοπτική για τη σχέση μεταξύ κλίματος και ασφάλειας. Θα εξορθολογίσουμε και θα προσαρμόσουμε τα εξωτερικά μας μέσα για να συμβάλουμε στη διαφύλαξη της ασφάλειας σε ολόκληρο τον κόσμο και να προετοιμάσουμε την ΕΕ για τις επιπτώσεις στην εσωτερική ασφάλεια.
κ. Φρανς Τίμερμανς, εκτελεστικός αντιπρόεδρος για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία - 28/06/2023

Η ειρήνη και η ασφάλειά μας εξαρτώνται από ισχυρές πολιτικές για το κλίμα και το περιβάλλον. Χωρίς αυτές, δεν είναι δυνατό να υπάρξει ειρήνη. Η κλιματική αλλαγή μεταβάλλει επίσης τον τρόπο με τον οποίο σχεδιάζουν, επενδύουν και λειτουργούν οι αμυντικές δυνάμεις των κρατών μελών. Πρέπει να προσαρμοστούν σε πιο αντίξοες κλιματικές συνθήκες. Ταυτόχρονα, πρέπει να μειώσουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την εξάρτησή τους από τα ορυκτά καύσιμα χωρίς να επηρεαστεί η επιχειρησιακή τους αποτελεσματικότητα.
Υπατος εκπρόσωπος / αντιπρόεδρος, κ. Τζουζέπ Μπορέλ - 28/06/2023

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Nabila MASSRALI](#) (+32 2 298 80 93)

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Xavier CIFRE QUATRESOLS](#) (+32 2 297 35 82)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Highlight 20230628](#)